

O'ZBEKISTON III RENESSANS YO'LIDA

G'afforova Dilshoda Amirqulovna

Nizomiy nomidagi Toshkent davlat universiteti, o'qituvchisi

Ergashova Munisa Hoshim qizi

Nizomiy nomidagi Toshkent davlat universiteti magistri

Annotatsiya: Ushbu maqola O'zbekistonning III renessans yo'lida amalga oshirilgan islohotlar va maktabgacha ta'lim sohasidagi o'zgarishlar haqida yozilgan.

Kalit so'zlar: Islohot, renessans, ehtiyoj, maktabgacha ta'lim vazirligi.

Inson bolasi tug'ilar ekan, u turli xil ehtiyojlar bilan dunyoga keladi. Ehtiyojlar turli ko'rinishlarda bo'lishi mumkin. Endi dunyoga kelgan chaqaloqning ehtiyoji aslida u tug'ilmasdan, ya'ni u embrion bo'lib paydo bo'lgan vaqtdan boshlanadi. Ya'ni uning ehtiyoji rivojlanishga bo'lgan ehtiyoj hisoblanadi. Bola doimiy rivojlanish va o'z ehtiyojlarini qondirish payida bo'ladi. Chunki bola ulg'aygani sari unda ehtiyoj ikki barobar oshib ketaveradi. Ammo bolaning tafakkur operatsiyalarining to'la ishga tushmaganligi bois bolada psixologik va jismoniy qarama-qarshiliklar yuzaga keladi. Bu esa bolaning turli inqirozlarni boshdan kechirishiga sabab bo'ladi. Bu paytda esa bolaga har doimgidanda yaxshiroq e'tibor va parvarish zarur bo'ladi. Bunday ehtiyojlarni qondirish majburiyati bolalar jamoasining shakllanishini talab qiladi. Bunday jamoaning shakllanishi bevosita Fridrix Frebel nomi bilan bog'liqdir. Ayni paytda u bolalar jamoasining shakllanishida, mazkur jamoani "bolalar bog'chasi" deb atashda va bu tushunchani fanga olib kirishda jonbozlik ko'rsatgan buyuk pedagog hamdir.

Maktabgacha ta'lim uzluksiz ta'limning boshlang'ich va asosiy bosqichi ekanligi hisobga olinib, Respublikamizda Maktabgacha ta'lim vazirligi tashkil etildi. Shuningdek, bu sohaga doir juda ko'plab qaror va qonun, farmonlar ishlab chiqildi. Ularning ijrosini ta'minlash maqsadida Yurtboshimiz boshchiligida ko'plab hisobot

yig'ilishlari hamda videoselektorlar o'tkazildi. Shulardan biri 2017-yil 20-dekabrda Toshkent shahrida O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev raisligida maktabgacha ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar va istiqboldagi vazifalarga bag'ishlangan videoselektor majlisi bo'lib o'tdi. Majlisda Prezidentimiz Shavkat Mirziyoyev oxirgi 20 yil davomida davlat tasarrufidagi maktabgacha ta'lim muassasalar soni 45%ga kamaygani, 2,45 million boladan atigi 818 ming nafarigina bog'cha ta'limiga qamrab olinganligini nadomat bilan ta'kidlab o'tdilar. Yurtboshimiz buning o'zigina bizning yagona muammomiz emasligini, bog'chalarda bolani ijtimoiy, shaxsiy, hissiy, nutqiy matematik fizio-psixologik, jismoniy va ijodiy rivojlantirish bo'yicha ta'lim dasturlari joriy etilmagani, qisqa qilib aytganda bog'chalar ta'lim berish muassasasi emas, balki ota-onalar ishda bo'lgan vaqtda bolaga qarab turadigan muassasaga aylanib qolganini afsus bilan bot bot takrorladi. Yurtboshimiz o'z o'rnida muammoning yechimlariga ham alohida to'xtalib, 2017-2021-yillarga mo'ljallangan Dastur asosida bog'chalar qurish va rekonstruksiya qilish ishlarini yo'lga qo'yish haqida o'z fikrlarini berib o'tdi.

Yuqorida aytib o'tilgan kamchiliklar, berilgan topshiriq va takliflar ijrosini ta'minlash Maktabgacha Ta'lim Vazirligi zimmasiga juda katta mas'uliyatni yukladi. Shundan so'ng Maktabgacha Ta'lim Vazirligi 2020-yil 10-sentabrda hisobot anjumanida o'tgan uch yil mobaynida maktabgacha ta'lim bilan 1,5 million nafar bola qamrab olingani, bu 2017-yildagi ko'rsatkichdan ikki barobar ko'proq ekanligi, qamrovni yil oxirigacha esa 59,5%ga yetkazishni maqsad qilib qo'yganini alohida ta'kidlab o'tdi. Shuningdek, maktabgacha ta'lim muassasalari soni 2017-yil 5 mingta bo'lgan bo'lsa, 2020-yilga kelib bu ko'rsatkichlar soni 17 mingdan oshganini alohida ta'kidladi: Maktabgacha Ta'lim Vaziri Agrippina Shin.

Shuningdek, bu sohaga tegishli 2020-yilgi dasturlarga muvofiq 18 ob'ekt qurib bitkazilishi, 129ta bo'sh inshootlar foydalanishga topshirilishi, 261ta maktabgacha ta'lim muassasalari ta'mirlanishi, bu esa yana qo'shimcha 327 ming o'rinlarning yaratilishi quvonarli hol albatta. Shuningdek, bu sohada xususiy sektorlarni ham rivojlantirishga alohida e'tibor qaratilmoqda. Xususan, 2018-2019-yillarda Maktabgacha Ta'lim Vazirligi umumiy qiymati 3,89 trillion so'mga teng Davlat

xususiy sheriklik(DXSH) haqidagi shartnomani imzoladi(ulardan 1,1trillion so'm tadbirkorlar hisobidan ajratilgan bo'lsa, 2,8trillion so'm imtiyozli kreditlar hisobiga to'g'ri keldi). Bunday ishlarning amalga oshirilishi Mamlakatimizda yoshlarga ayniqsa murg'ak beg'ubor qalb egalari bo'lgan aziz bolajonlarga qaratilayotgan e'tibor samarasidir. Bugungi kunda yurtimizda yoshlarga oid davlat siyosatining olib borilayotgani, ayniqsa III RENESSANS ni bosib o'tayotgan osmoni musaffo insonlari qadr topayotgan yurt farzandi ekanimiz biz har doim labbay deb yurt uchun xizmat qilishdan hech qachon charchamasligimiz, jonni fido qilar oni kelsa ham hech o'yalb o'tirmay jon fido qilguvchi farzand bo'lmog'imiz darkor.

Foydalanilgan adabiyotlar :

- 1.G'oziyev.E.G. Psixologiya.-T.:O'qituvchi,2006.
- 2.O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha ta'lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasi.
- 3.www.pedagog.uz

